

17. august 2012

EM 2012/32

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inuit A-nik akissarsiaqartut 1. januar 2014 aallarnerfigalugu sulinerminnut ilanngaatisiaqalernissaat siunertaralugu Akileraartarnermut inatsisip allanngortinnissaata eqqunnissaanut aningaasalersornissaanullu tunngavissamik nassuiaammik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat saqqummiunneqassaaq Inatsisartut 2013-mi upernaakkut ataatsimiinneranni, taamaasilluni aliangiinnermut ilanngaatip eqqunnerata aningaasatigut kingunissai 2014-mut Aningaasanut Inatsisissamut atatillugu tulleriiaarinermi ilanngunneqarsinnaaniassammata.

(Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Sulineq imminut akilersinnaasariaqarpoq. Akileraartarnermut Tungiuinnermullu isumalioqatigiisit nalunaarumminni tikkuarpaat, nunatsinni innuttaasut ilaasa aningaasaqarnerat taamaaginnanngikkuni annikitsuinnarmik pitsanngoriartussaasoq suliffissaminnik nassaartuugunik pisortanit pilersorneqarnertik qimallugu. Isumaqaarpunga tamatuma allanngortittariaqarnera tamatta isumaqataaffigisinnaagipput. Inatsisartut arlaleriarlutik aamma oqaatiginikuuat, sulineq imminut akilersinnaasariaqartoq. Taamaasilluta oqaatsit timitalerneqarnissaat saqqummiupparput.

Demokraatini pingaartipparput inuiaqatigiittut periarfissarsiortuartariaqartugut inuit ikiuutunik isumalluutaarutsillugit suliumassuseqarnissaannut kaammattuinitinni. Sakkussatsialaavoq sulinermit ilanngaat. Ilanngaat taanna soorlu taaguutaata ersersikkaa tunniunneqartassaat taamaallaat inunnut suliffilinnut.

Tassa imaappoq, inuit suliffillit – nalinnaasumik – inunnut suliffeqanngitsunut naleqqiullutik akileraartarnermut ilanngaammik annermik pisassapput.

Sulinermit ilanngaat Kalaallit Nunaanni suliffiit amerlanerulernissaannut aqutissiuisaaq taamaasillunilu inuiaqatigiit agguataarnerisa allanngornerannut atatillugu ajoqusiinerit killilerneqassapput, nassatarissammagu sulisartut amerliartortut ukialunnguit ingerlaneranni soraarninngortartunit ukioqqortunerulersimanissaat.

Aamma sulinermit ilanngaat ilinniarnep sivikillineranik kinguneqassaaq sulisartoqarnermiillu tunuarnissamik kinguartitsilluni.

Demokraatini siunnersuummi matumani ilanngaatissaq annertussusilereerniannngilarput. Ilanngaatip annertussusissaa politikikkut isumaqatigiinniarnerni nassaarineqartariaqarpoq Naalakkersuisut akileraartarnermut siunnersuutissaat ataatsimoortoq tunngavigalugu. Isumaqatigiinniarnernut

atatillugu sulinermut ilanngaatip aningaasalersornissaa ilanngullugu
isumaqatigiinniutigisariaqarpoq.

Sulinermut ilanngaat inuup akileraaruteqaataasussat isertitaanut naleqqiullugu
procentialunngorlugu inissinneqarsinnaavoq. Tamanna taarserneqarsinnaavoq
ilaneqarsinnaavorluunniit ilanngaatip annerpaaffissaanik, taamaasilluni sulinermut ilanngaat
atukkatigut oqimaaqatigiissaarinermit taputartuunneqarsinnaavoq.

Isumassarsiorfissatut oqaatigineqarsinnaavoq, kingullermik danskit folketingianni akileraartarnek
isumaqatigiissuteqarfigineqarmat, danskit sulinermit ilanngaataat qaffanneqarpoq folketingimi
partiit amerlanersaannik akuerineqartumik aamma Socialdemokraatinit SF-imillu. Tamanna pivog
inuiaqatigiinni amerlalluinnartut innersuussinerisa kingorna. Ilaatigut kattuffiit ilaata Dansk Metalip
akileraartarnerup 2012-mi upernaakkut iluarsartuunnissaanut atatillugu siunnersuutigaa, sulinermit
ilanngaat qaffanneqassasoq qulaani taaneqareersut pissutsit pissutigalugit.

Danskit sulinermit ilanngaataat kingullermik isumaqatigiissuteqartoqarmat
isumaqatigiissutigineqarpoq qaffanneqarpoq maannakkut ilanngaataasuniik 5,6-niik 10,65
procentinut 2022-mi, sulinermit ilanngaatip qaffasinnerpaaffissaa qaffanneqarpoq massakkut
17.900 koruuniniik 34.100 koruuninut 2022-mi.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akileraarnermi isertitanik annaasaqarsinnaapput. Qanoq
amerlatigissanerannut apeqqutaavoq sulinermit ilanngaat qanoq angissusilerneqassanersoq.
Qularnaapporli akileraartarnikkut isertitanik annaasat iserteqqinneqarumaarmata, sulinermit
ilanngaat pissutaalluni inuit pisortanit pilersorneqarunnaarlutik nammineq imminnut pilersulerpata
kiisalu ilinniartut sukkanerusumik ilinniarnerminnik naammassinnittalerpata sulilerlutillu.

Piffissaq ungasinnerusoq isigalugu sulinermit ilanngaat pissutaalluni sulisartut amerlippata
inuiaqatigiit agguataarnerisa kingunipilorisinnaasai annikillissapput, tassunga atatillugu landskarsip
aningaasartuutissai annertusisussaammata innuttaasut amerliartuinnartut soraarninngortalerpata.

Namminersorlutik Inuutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Sulinermit ilanngaat pissutaalluni sulisartut amerlissappata sulisitsisut
sulisussaqaarnerulersussaapput, tamatuma tunisassiorneq annertusissavaa avataaniillu
sulisussarsiortarnek millisillugu. Pineqartut tamarmik sulisitsisumut iluaqusiissapput.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Innuttaasut tamarmik aningaasatigut iluaquserneqassapput, apeqqutaalluni sulinermit ilanngaat
qanoq angitigitinneqassanersoq.